

N:o 98.

Herr **O. H. Ström**, om beviljande af ett förslagsanslag å 25,000 kronor, att användas till undersökning och utstakning af en jernvägslinie från Boden till Haparanda.

Instundande sommar, då jernvägstrafiken öppnas till det 15 mil hitom riksgränsen belägna Boden, är den hittills beslutade delen af norra stambanan fullbordad. Ännu återstår dock, såsom sagdt, 15 mil, innan banan nått sin naturliga ändpunkt vid Haparanda. Att till en oviss framtid uppskjuta byggandet af denna ännu felande länk i förbindelsen emellan rikets nordligaste del och det öfriga landet kan icke vara klokt och med sann hushållning öfverensstämmande, då vi nu hafva en vid jernvägsbyggande i den höga nordenvan arbetsstam med befäl samt för arbetets bedrifvande nödig redskap att tillgå, hvarjemte arbetslöner och byggnadsmaterialier äro billiga.

Den på dagordningen stående frågan om öfre Norrlands kolonisering kan icke på ett kraftigare sätt främjas än genom ett skyndsamt färdigbyggande af denna bana, genomgående de för nyodlingar mest lofvande trakter, nemligen Råneå, Kalix och Torneå stora elfdalar med deras bördiga jordmån. Denna landsdel eger ofantliga vidder af odlingsbar, men ännu obrukad jord, samt myrar, som genom torrläggning med relativt ringa kostnader kunna göras fruktbärande och hvilka, om också det med ännu större odlingslägenheter försedda Lappmarken icke tages i beräkning, blott i kustlandet uppskattas till omkring $\frac{1}{2}$ million hektar. Här skulle således en mångdubbelt större befolkning än den nuvarande kunna erhålla en säker bergning, men, i saknad af tidsenliga kommunikationsmedel, som kunna sätta

befolkningen i liffigare förbindelse med det öfriga landet, är odlingsverksamheten förlamad och utsigtterna för inflyttande från södra orterna för närvarande ringa.

Ett viktigt skäl för banans snara framdragande till riksgränsen, hvilket ej får lemnas obeaktadt, är, att derigenom den finsktalande gränsbefolkningen kommer i liffigare beröring med sina svensktalande landsmän, hvarigenom det svenska språket och den svenska odlingen skulle vinna utbredning bland densamma. Om, såsom troligt är, den nu samlade finska landtdagen beslutar byggandet af den redan 1892 undersökta och utstakade 15 mil långa banan från Uleåborg till Torneå, der stationsområdet redan är bestämdt, kan denna bana, som hela vägen kommer att följa kustlandsvägen, då terrängen är särdeles gynsam, om några få år vara fullbordad och vår finsktalande befolkning satt i tillfälle att på några timmar för ringa kostnad komma till Uleåborg och der afsätta sina produkter, då deremot en färd till det icke längre aflägsna Luleå eller Boden kräfver en flera dagars och kostsamme resa.

Det har visserligen sports, att strategiska betänkligheter skulle stå hindrande i vägen för banans påbörjande, förrän Boden blifvit befästadt, men ännu är ju icke ens afgjort, om just Boden är den lämpligaste platsen eller om icke andra lika goda eller ännu bättre och på ett kortare afstånd från gränsen belägna platser finnas, hvilkas befästande skulle kunna skydda den viktiga Luleå—Gellivara-banan bättre än det på sjelfva denna bana liggande Boden med en obefästad 15 mil bred landsträcka emellan sig och riksgränsen. Att vid den blott 6 mil hitom gränsen flytande Kalix elf många för försvar utmärkta platser finnas, har jag af sakkunniga militärer hört uppgifvas, och tror jag därför att inga tungt vägande strategiska skäl emot banans snara framdragande åtminstone till lämplig punkt vid Kalix elf borde förefinnas. Äfven om de från Kalix elf till Haparanda återstående 6 milen färdigbyggas, innan befästningarna hinna blifva fullt utförda, tror jag icke detta skulle innebära någon stor fara utan snarare blifva en fördel, då vi derigenom sattes i tillfälle att, om ett fiendtligt anfall hotade, upptaga striden närmare gränsen, innan fienden hunnit öfversvämma ett vidsträcktare område, samt då, om öfvermagten befunnes för stor, ingenjörsvetenskapen icke saknar medel att i hast göra en jernväg obrukbar och följaktligen för fienden onyttig.

Ehuru noggsamt inseende vanskligheten för en enskild motionär att, då ej förslag från regeringen föreligger, med hopp om framgång väcka en motion sådan som denna, har jag dock, då saken är en lifsfråga för en vidsträckt landsdel samt jag blifvit lifligt uppmanad att frambära denna landsdels önsknigar och förhoppningar, icke tvekat att göra detta, synnerligast som jag anser, att denna frågas snara lösning äfven är af den största vigt för hela riket.

På de af mig här ofvan angifna skäl får jag därför vördsamt hemställa:

att Riksdagen måtte dels till Kongl. Maj:ts disposition ställa ett förslagsanslag af 25,000 kronor att redan innevarande år användas till undersökning och utstakning af en jernvägslinie från Boden till Haparanda;

dels för år 1895 anvisa ett belopp af en million kronor för påbörjande af banbyggnad från Boden till Haparanda eller eventuelt åtminstone till lämplig punkt vid Kalix elf.

Om remiss af denna min motion till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1894.

O. H. Ström.

Häri instämmer

C. J. Mustaparta.
